

**UCHWAŁA NR XLVII/760/2022
RADY MIEJSKIEJ W BORNEM SULINOWIE**

z dnia 29 września 2022 r.

**w sprawie wprowadzenia regulaminu korzystania z cmentarzy komunalnych usytuowanych na terenie
gminy Borne Sulinowo**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 2 pkt 4 i art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 583, 1005 i 1079) oraz art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 679) Rada Miejska w Bornem Sulinowie uchwala, co następuje :

§ 1. Uchwala się regulamin korzystania z cmentarzy komunalnych usytuowanych na terenie gminy Borne Sulinowo, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Bornego Sulinowa.

§ 3. Traci moc:

- 1) Uchwała Nr XXXV/380/2017 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 25 maja 2017r. w sprawie uchwalenia Regulaminu korzystania z Cmentarzy Komunalnych w Gminie Borne Sulinowo (Dz. Urz. z 2017 r. poz. 2670);
- 2) Uchwała Nr LI/547/2018 Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie z dnia 27 września 2018r. zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia regulaminu korzystania z cmentarzy komunalnych w Gminie Borne Sulinowo (Dz. Urz. z 2018 r. poz. 4921).

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Mariusz Gorgol

REGULAMIN KORZYSTANIA Z CMENTARZY KOMUNALNYCH USYTUOWANYCH NA TERENIE GMINY BORNE SULINOWO

Rozdział 1.

Postanowienia ogólne.

§ 1. Ilekroć w regulaminie jest mowa o:

- 1) cmentarzach – należy przez to rozumieć cmentarze komunalne usytuowane w miejscowościach: Borne Sulinowo, Juchowo, Kiełpino, Krągi, Łączno, Łubowo, Piława;
- 2) zarządcy – należy przez to rozumieć Burmistrza Bornego Sulinowa;
- 3) administratorze – należy przez to rozumieć podmiot wyłoniony na podstawie ustawy prawo zamówień publicznych, z którym Gmina Borne Sulinowo zawarła umowę o administrowanie cmentarzami komunalnymi;
- 4) miejscu grzebalnym - należy przez to rozumieć miejsce wyznaczone na cmentarzu do urządzenia grobu i przeprowadzenia w nim pochówku;
- 5) grobie dziecięcym – należy przez to rozumieć grób przeznaczony do składania trumny ze zwłokami dzieci do lat 6, w tym płodów ludzkich;
- 6) grobie rodzinnym – należy przez to rozumieć grób przeznaczony do składania dwóch lub więcej trumien ze zwłokami lub urn;
- 7) nagrobku – należy przez to rozumieć trwałą wystrój grobu w formie usypanej mogiły, płyty nagrobnej, pomnika, głazu lub innej małej formy architektonicznej;
- 8) miejscu rezerwowym – należy przez to rozumieć miejsce grzebalne przeznaczone do pochowania, udostępnienia osobie za jej życia;
- 9) dochowaniu – należy przez to rozumieć złożenie zwłok, szczątków, prochów w grobie, w którym złożono już przynajmniej jedno zwłoki, szczątki lub prochy;
- 10) ekshumacji – należy przez to rozumieć wydobywanie zwłok lub szczątków w celu dokonania oględzin sądowych, lekarskich (np. aby ustalić bądź potwierdzić przyczynę zgonu) lub w celu przeniesienia ich do innego grobu;
- 11) założycielu grobu – należy przez to rozumieć osobę, która jako pierwsza opłaciła miejsce grzebalne i zawarła umowę z administratorem;
- 12) dysponencie grobu – należy przez to rozumieć założyciela grobu oraz członków rodziny osoby pochowanej w tym grobie, uprawnionych do podejmowania decyzji dotyczących danego grobu w oparciu o przepisy w kolejności wymienionej w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 31 stycznia 1959r. o cmentarzach o chowaniu zmarłych (Dz. U. z 2020r. poz. 1947);
- 13) opiece grobu – należy przez to rozumieć osobę, która sprawuje faktyczną opiekę nad grobem poprzez jego pielęgnację tj. utrzymanie czystości i porządku na nim i w jego obrębie;
- 14) opłacie – należy przez to rozumieć stawki opłat za korzystanie z cmentarzy komunalnych usytuowanych na terenie Gminy Borne Sulinowo, określone w odrębnej uchwale.

Rozdział 2.

Zarządzanie cmentarzami i załatwianie spraw formalno-prawnych

§ 2. Zarządca może zlecić innej osobie fizycznej lub prawnej do prowadzenia czynności związane z bieżącą obsługą i nadzorem nad cmentarzami, w formie zawartej umowy na administrowanie cmentarzami.

§ 3. Wszelkie informacje na temat siedziby administratora cmentarzy i godzin jego urzędowania wraz z danymi kontaktowymi podane będą do wiadomości przez administratora poprzez wywieszenie ich na tablicy ogłoszeń na poszczególnych cmentarzach.

§ 4. Administrator sprawuje nadzór nad przestrzeganiem niniejszego Regulaminu i zobowiązany jest do umieszczenia jego treści na swojej stronie internetowej.

§ 5. Załatwianie spraw formalno-organizacyjnych niezbędnych do przeprowadzenia pochówku, jak też innych spraw związanych z działalnością cmentarza, odbywa się w biurze administratora w dniach i godzinach jego urzędowania.

§ 6. Zamiar przeprowadzenia pochówku należy zgłosić administratorowi cmentarza najpóźniej w dniu poprzedzającym dzień uroczystości.

§ 7. Wnioski i skargi w sprawach dotyczących zasad funkcjonowania cmentarza przyjmuje administrator przekazując ich kopie wraz z wyjaśnieniami do Zarządcy.

§ 8. W sytuacjach szczególnych dotyczących pochówku, załatwianie spraw odbywa się w terminach uzgodnionych z administratorem.

§ 9. Zarządca nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe na grobach i na terenie cmentarza wynikające z kradzieży, aktów wandalizmu czy klęsk żywiołowych. Nie ponosi również odpowiedzialności za rzeczy pozostawione na terenie cmentarza oraz wszelkie inne szkody nie wynikające z zaniedbania lub zaniechania Zarządcy cmentarza.

Rozdział 3.

Zasady korzystania z cmentarza.

§ 10. Cmentarze są miejscem do pochówku wszystkich zmarłych bez względu na ich narodowość, wyznanie, światopogląd, pochodzenie społeczne i rodzaj obrzędu oraz do pochowania każdego zmarłego, niezależnie od miejsca jego śmierci i ostatniego zamieszkania.

§ 11. Dysponenci, opiekunowie grobów oraz osoby przebywające na cmentarzach oraz podmioty gospodarcze świadczące usługi na terenie cmentarza zobowiązane są do stosowania się do niniejszego regulaminu oraz zaleceń i informacji umieszczonych na tablicach informacyjnych cmentarza.

§ 12. Na terenie cmentarza bezwzględnie zakazane jest:

- 1) sadzenie drzew i krzewów;
- 2) przebywanie w stanie nietrzeźwości oraz spożywania napojów alkoholowych. środków odurzających oraz palenia papierosów;
- 3) wprowadzanie zwierząt z wyjątkiem psów przewodników;
- 4) wkopywanie ławek, ogrodzeń w ciągach komunikacyjnych, utrudniających komunikację i ruch pieszy;
- 5) poruszanie się pojazdami kołowymi z wyjątkiem wózków inwalidzkich;
- 6) przenoszenie, niszczenie lub zbieranie z cmentarza wszelkich elementów jego wyposażenia lub wystroju, a także samowolnego przemieszczania elementów małej architektury;
- 7) wyrzucanie odpadów w miejsca do tego nie przeznaczone;
- 8) wyrzucanie do kontenerów na odpady komunalne: gruzu, piasku, części drzew i krzewów;
- 9) wykonanie zabudowy grobu wykraczającej poza przewidzianą na miejsce pod grób pojedynczy lub rodzinny;
- 10) umieszczanie reklam lub ogłoszeń bez pisemnej zgody administratora.

§ 13. Obowiązek utrzymania czystości i porządku na grobie i w jego otoczeniu spoczywa na dysponencie grobu.

§ 14. Podczas trwania ceremonii pogrzebowych obowiązuje zakaz prowadzenia wszelkich prac.

§ 15. Gromadzenie odpadów pochodzących z pielęgnacji i utrzymania grobów dozwolone jest wyłącznie w przeznaczonych do tego celu pojemnikach i kontenerach.

§ 16. Usuwanie drzew i krzewów z terenu cmentarza bez uzgodnienia z zarządcą jest zabronione.

§ 17. Samowolne nasadzenia drzew i krzewów będą likwidowane przez administratora bez uprzedzenia z wyłączeniem nasadzeń dokonanych przez zarządcę.

§ 18. Zagospodarowanie otoczenia grobu wykraczające poza obręb wykupionego miejsca utrudniające przejazdy i przejścia pomiędzy grobami będą usuwane przez administratora bez informowania dysponenta, opiekuna grobu o zaistniałym fakcie.

Rozdział 4.

Rodzaje grobów i pochówki.

§ 19. Na cmentarzach urządza się groby:

- 1) ziemne pojedyncze i rodzinne;
- 2) murowane pojedyncze i rodzinne.

§ 20. Na cmentarzach urządza się pochówki:

- 1) w grobach ziemnych do pochówku w trumnie;
- 2) w grobach ziemnych urnowych;
- 3) w grobach murowanych do pochówku w trumnie;
- 4) w grobach murowanych urnowych.

§ 21. Administrator cmentarza upoważniony jest do sprawdzenia danych osoby dokonującej pochówku w celu ustalenia stopnia pokrewieństwa lub powinowactwa w zakresie niezbędnym do ustalenia praw do grobu.

§ 22. Na cmentarzu istnieje możliwość rezerwacji miejsca grzebalnego pod grób.

§ 23. Nie jest dozwolone murowanie ścian w grobie ziemnym i samowolne przekształcanie grobu ziemnego na grób murowany.

Rozdział 5.

Prawo do grobu.

§ 24. Każdy grób powinien mieć dysponenta, czyli osobę posiadającą umowę z administratorem o udostępnienie miejsca grzebalnego.

§ 25. Prawo do dysponowania zarówno miejscem grzebalnym jak i grobem ma osoba, która uiściła stosowne opłaty.

§ 26. Zmiana dysponenta miejsca grzebalnego lub grobu, następuje po przedstawieniu administratorowi umowy o nieodpłatnym przekazaniu miejsca grzebalnego lub grobu, osobom posiadającym prawo pochowania zwłok ludzkich w myśl art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 31 stycznia 1959r. o cmentarzach o chowaniu zmarłych (Dz. U. z 2020r. poz. 1947).

§ 27. Administrator odnotowuje zmianę dysponenta w księgach cmentarnych, a kopia umowy przechowywana jest w dokumentacji cmentarza.

§ 28. Pochówek osoby bezdomnej dokonuje państwowy ośrodek pomocy społecznej właściwy ze względu na miejsce jej śmierci.

Rozdział 6.

Zasady usytuowania grobów i ustawiania nagrobków.

§ 29. O ustawieniu nagrobka i jego wyglądzie decyduje dysponent grobu.

§ 30. Dysponent grobu wykonujący nagrobek nie musi dysponować zgodą dysponentów sąsiedniego grobu.

§ 31. Usytuowanie grobów na cmentarzach musi być zgodne z planem zagospodarowania cmentarzy.

§ 32. Groby ziemne i murowane oraz miejsca rezerwowe nie mogą być przedmiotem obrotu prywatnego.

Rozdział 7.

Wjazd na teren cmentarzy.

§ 33. Wjazd na cmentarz możliwy jest po wcześniejszym powiadomieniu administratora i opłaceniu stosownej opłaty zgodnie z obowiązującą uchwałą Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie w sprawie ustalenia opłat za korzystanie z cmentarzy komunalnych usytuowanych na terenie gminy Borne Sulinowo.

§ 34. Z opłaty zwalnia się pojazdy:

- 1) służb komunalnych;

- 2) osób niepełnosprawnych ruchowo;
- 3) uprzywilejowane (policja, pogotowie ratunkowe, straż pożarna);
- 4) prokuratury;
- 5) inspekcji sanitarnej;
- 6) karawany firm pogrzebowych na czas pogrzebu.

Rozdział 8.

Zasady prowadzenia prac na cmentarzu.

§ 35. Dysponenci miejsc grzebalnych mogą wykonywać prace budowlane we własnym zakresie lub zlecać je wybranym przez siebie wykonawcom po każdorazowym zgłoszeniu administratorowi cmentarza.

§ 36. Kopanie grobów oraz otwieranie grobów murowanych przez firmy pogrzebowe może odbywać się wyłącznie w dniu planowanego pogrzebu lub ekshumacji, w godzinach porannych. Wykopanie dzień wcześniej nowego grobu możliwe jest wyłącznie za zgodą administratora cmentarza. W takim przypadku wykop powinien być zabezpieczony i oznakowany w sposób gwarantujący bezpieczeństwo osobom przebywającym na cmentarzu.

§ 37. Firmy świadczące usługi pogrzebowe mogą wykonywać powierzone im usługi po uzgodnieniu z administratorem cmentarza, zakresu, daty i miejsca ich świadczenia oraz po wniesieniu stosownych opłat.

§ 38. Firmy pogrzebowe wykonujące usługi pogrzebowe lub inne prace na terenie cmentarza (np. ekshumacje) zobowiązane są do uporządkowania terenu po ich wykonaniu.

§ 39. Zauważone uszkodzenia w sąsiedztwie terenu robót należy zgłaszać administratorowi cmentarza przed przystąpieniem do pracy.

§ 40. Na terenie cmentarza działalność gospodarczą związaną z wykonaniem prac ziemnych, kamieniarskich i budowlanych mogą prowadzić wyłącznie podmioty gospodarcze uprawnione do jej prowadzenia zgodnie z obowiązującymi przepisami BHP, ppoż, budowlanymi i innymi dotyczącymi cmentarza.

§ 41. Administrator upoważniony jest do kontroli pojazdów i osób wykonujących prace na terenie cmentarza, przywożonych, przenoszonych materiałów oraz sprzętu.

§ 42. Wykonawcom prac zabrania się zastawiania dróg i przejść. Zakazuje się przygotowania, mieszania i składania zaprawy betonowej, cięcia płyt i innych materiałów bezpośrednio na alejkach cmentarnych, bez zabezpieczeń np. w postaci folii budowlanej (plandeki). Przygotowanie zapraw murarskich może odbywać się tylko w specjalnych pojemnikach (kastrach).

§ 43. Miejsce wykonywania prac związanych z murowaniem grobu lub montażem nagrobka musi być zabezpieczone i oznakowane w sposób gwarantujący bezpieczeństwo osobom przebywającym na cmentarzu.

§ 44. Wykonawcom prac zabrania się wrzucania gruzu i odpadów po robotach kamieniarsko-budowlanych do pojemników rozstawionych na cmentarzach. Pozostały po remoncie lub rozbiórce gruzu ze starego pomnika jest odpadem i zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach (Dz. U z 2022r. poz. 699, wykonawca ma obowiązek wywieźć z terenu cmentarza i zapewnić odzysk lub przekazać do składowania.

§ 45. Po zakończeniach prac, wykonawca zobowiązany jest do uprzątnięcia terenu i wywozu wszystkich materiałów pozostałych po robotach.

§ 46. W przypadku, gdy w sąsiedztwie robót odbywa się pogrzeb, wykonawca zobowiązany jest do przerwania prac na czas trwania ceremonii pogrzebowej.

Rozdział 9.

Ekshumacja zwłok i szczątków ludzkich.

§ 47. Ekshumację przygotowuje i przeprowadza uprawniony podmiot zewnętrzny, który określa wysokość i zasady pobierania opłat z tego tytułu.

§ 48. Do wniosku o dokonanie ekshumacji należy dołączyć:

- 1) zezwolenie właściwego Państwowego Inspektora Sanitarnego;
- 2) pisemną zgodę uprawnionych członków rodziny na dokonanie ekshumacji.

§ 49. Miejsce po ekshumacji zwłok z grobu ziemnego w celu przeniesienia ich do innego grobu pozostaje do dyspozycji Zarządcy a dysponentowi grobu zwraca się procentową część wniesionej opłaty, pomniejszonej o należność za każdy rozpoczęty rok kalendarzowy użytkowania grobu.

Rozdział 10.

Opłaty za korzystanie z cmentarzy komunalnych.

§ 50. Za korzystanie z cmentarzy komunalnych pobiera się opłaty zgodnie z obowiązującą uchwałą Rady Miejskiej w Bornem Sulinowie w sprawie ustalenia stawek opłat za korzystanie z cmentarzy komunalnych usytuowanych na terenie gminy Borne Sulinowo.

§ 51. Uchwała, o której mowa w ust. 1, dostępna jest w siedzibie oraz na stronie internetowej administratora.

§ 52. W opłatach obowiązuje zasada ciągłości za użytkowane groby. Zaległe opłaty naliczane są wg. stawek obowiązujących w dniu wnoszenia zaległych opłat i pobierane są licząc od pierwszego nieopłaconego roku, tak aby była zachowana ciągłość w opłatach.

Rozdział 11.

Zasady likwidacji grobów.

§ 53. Przed upływem okresu nienaruszalności grobu, na jaki został opłacony należy uiścić opłatę przedłużającą prawo do jego zachowania na kolejny dwudziestoletni okres.

§ 54. W przypadku nie uiszczenia opłaty przedłużającej prawo do zachowania grobu na kolejne lata, grób podlega likwidacji i może być użyty do ponownego chowania zmarłych. W takim przypadku administrator cmentarza, umieszcza na grobie tabliczkę lub naklejkę z informacją o braku wniesienia opłaty i zamiarze likwidacji grobu.

§ 55. Administrator cmentarza pisemnie powiadamia dysponenta grobu o planowanym terminie czynności likwidacyjnych jeżeli znane są mu dane osobowe i adres dysponenta. Brak stawienia się dysponenta groby lub osoby przez niego upoważnionej we wskazanym terminie nie wstrzymuje czynności likwidacyjnych.

§ 56. Usunięcie przez osobę nieupoważnioną tabliczki/naklejki z grobu przeznaczonego do likwidacji nie stanowi przesłanki do wstrzymania likwidacji nieopłaconych grobów.

§ 57. Nagrobki i inne elementy z likwidowanych grobów nie odebrane przez dysponenta grobu będą przez administratora cmentarza likwidowane bez prawa żądania ich zwrotu i odszkodowania.

§ 58. Dysponentem miejsca odzyskanego wskutek likwidacji grobu jest Zarządca cmentarza.

§ 59. Ponowne użycie grobu musi być poprzedzone informacją o likwidacji grobu i zamiarze ponownego udostępnienia miejsca grzebalnego, umieszczoną na:

- 1) grobie (tabliczka lub naklejka z napisem „grób przeznaczony do likwidacji”);
- 2) ogólnodostępnej tablicy informacyjnej cmentarza;
- 3) stronie internetowej administratora cmentarza

– na okres 12 miesięcy.

§ 60. Z czynności związanych z likwidacją grobu administrator cmentarza sporządza protokół. Protokół z likwidacji grobu sporządza Komisja składająca się z dysponenta grobu lub osoby przez niego upoważnionej i przedstawiciela administratora.

Rozdział 12.

Postanowienia końcowe.

§ 61. Cmentarze utrzymuje się jako tereny zielone o założeniu parkowym.

§ 62. Drzewa i krzewy, na których usunięcie wymagane jest zezwolenie, nie mogą być usuwane bez uprzedniego uzyskania zezwolenia Starosty Szczecińskiego.

§ 63. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym regulaminie zastosowanie mają przepisy obowiązującego prawa w szczególności:

- 1) Ustawa z dnia 31 stycznia 1959r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 2020r. poz. 1947);

- 2) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 marca 2011r. w sprawie sposobu przechowywania zwłok i szczątków (Dz. U. z 2011r. Nr 75, poz. 405);
- 3) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 7 marca 2008r. w sprawie wymagań jakie muszą spełniać cmentarze, groby i inne miejsca pochówku zwłok i szczątków (Dz. U. z 2008r. Nr 48, poz. 284);
- 4) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2001r. w sprawie postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi (Dz. U. z 2021r. poz. 1910).